

عبور نیروهای سپاه از ارس جلوی چشم آذربایجان

همزمان با رزمایش نیروی زمینی سپاه پاسداران در شمال غرب کشور، وزیر امور خارجه کشورمان نیز در سفر به ارمنستان کنسولگری ایران در قاپان را افتتاح کرد.

به گزارش آران نیوز به نقل از تسنیم، رزمایش اقتدار نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هفته گذشته و به مدت سه روز با محوریت قرارگاه عاشورای این نیرو در نوار مرزی استانهای اردبیل و آذربایجان شرقی با کشورهای جمهوری آذربایجان و ارمنستان برگزار شد. از زمان آغاز جنگ دوم قره باغ تا کنون نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران 3 رزمایش در منطقه ارس و مرز مشترک ایران با کشورهای آذربایجان و ارمنستان اجرا کرده اند اما رزمایش اخیر نیروی زمینی سپاه دارای ویژگی هایی متمایز کننده نسبت به رزمایش های گذشته بود. این رزمایش در محدوده جغرافیایی وسیع تری نسبت به رزمایش های قبلی اجرا شد و تقریباً تمام نوار مرزی استان های اردبیل و آذربایجان شرقی در محدوده اجرای رزمایش قرار داشتند. از سوی دیگر حجم نیرو و تجهیزاتی که نیروی زمینی سپاه در این رزمایش به کارگیری کرد بسیار وسیع تر از رزمایش های قبلی بود.

از زمان آغاز جنگ دوم قره باغ بیم آن می رفت که بر اثر این جنگ، تغییرات اساسی در مرزهای ایران با ارمنستان و آذربایجان رخ دهد و یا حداقل تغییرات ژئوپولیتیکی به وجود آمده از این جنگ روی منافع و امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران تأثیرات فراوانی داشته باشد. از همین رو مسئولان سیاسی و نظامی کشورمان قبل از برگزاری هر رزمایش از کانال های دیپلماتیک و رسانه ای مواضع روشن و شفاف خود را در قبال چنین تغییراتی گوشزد و اعلام کردند که ایران اجازه هیچ گونه تغییر در مرزها و ژئوپولیتیک کشورهای همسایه را نمی دهد.

اما دلیل اهمیت این منطقه برای ایران آن است که در حقیقت کشور ارمنستان دروازه صادرات و ترانزیت کالا از ایران به سمت اروپا است و از همین روی گذرگاه های مرزی مشترک ایران و ارمنستان اهمیت فراوانی در حوزه اقتصادی ایران دارند.

از سوی دیگر گذرگاه مرزی زنگزور که راه زمینی ایران را از طریق جاده گریس قاپان در استان سیونیک ارمنستان، به اروپا وصل می کند، یکی از مهمترین بخش های کریدور شمال جنوب است که در حقیقت مسیر انتقال کاروانهای تجاری از دریای عمان و تنگه هرمز به شمال و اروپا است و به همین جهت تأثیر بسزایی در نقش و جایگاه ایران به عنوان یک بازیگر قدرتمند منطقه ای دارد. اما تحولات یک ماه اخیر و اقدامات ارتش آذربایجان در منطقه مرزی با ارمنستان مسائلی را رقم زد که به نظر می رسد در آینده می تواند منجر به خطر افتادن منافع ایران شود.

به همین دلیل آیت الله رئیسی در دیدار با الهام علی اف رئیس جمهور آذربایجان بار دیگر این موضوع را گوشزد کرد که از نظر جمهوری اسلامی ایران هرگونه تغییر در مرزهای تاریخی و ژئوپولیتیک منطقه و تغییر در وضعیت ترانزیتی ایران و ارمنستان مردود است.

در مدت زمان کمتر از یک هفته از این دیدار، نیروی زمینی سپاه رزمایش بزرگی را در منطقه ارس برگزار کرد که هرچند این رزمایش بر اساس تقویم سالانه رزمایش های سپاه برگزار شد اما تقارن آن با حوادث پیرامون آذربایجان و ارمنستان و همچنین دیدار رؤسای جمهور ایران و آذربایجان پیام های خاصی را مخابره کرد.

نیروی زمینی سپاه در این رزمایش تاکتیک های جدیدی را به نمایش گذاشت که تا پیش از آن در هیچ کدام از رزمایش هایش آنها را تمرین نکرده بود. یکی از مهمترین این تاکتیک ها عملیات عبور از رودخانه بود که در جریان آن گروه مهندسی رزمی 45 جواد الاثمه (ع) این نیرو با نصب یک پل PMP به روی بخش ایرانی رودخانه ارس توانمندی خود در این زمینه را به نمایش گذاشت. نکته جالب توجه آن است که این پل در منطقه سیه رود و درست در جایی نصب شده بود که نیروهای مرزبانی آذربایجان قادر به تماشای عبور یگان های زرهی نیروی زمینی سپاه از روی آن بودند.

عملیات عبور از رودخانه یکی از پیچیده ترین تاکتیک های رزمی است که معمولاً در دوره های فرماندهی و ستاد تدریس می شود، اما رزمندگان نیروی زمینی سپاه با بهره گیری از تجربیات 8 سال دفاع مقدس و نصب پل های متحرک در عملیات های گوناگون و همچنین کسب آمادگی های رزمی در سال های بعد از آن از توانمندی بالایی در این حوزه برخوردار هستند.

یکی دیگر از تاکتیک هایی که نیروی زمینی سپاه در این رزمایش اجرا کرد، تمرین همزمان

سناریوهای دفاعی و امنیتی بود، معمولاً رزمایش های نیروی زمینی سپاه یا در بعد امنیتی اجرا می شوند و یا در بعد دفاعی. رزمایش هایی که سپاه در منطقه تنگه هرمز و خلیج فارس اجرا می کند رزمایش های دفاعی هستند که هدف از اجرای آنها تمرین مقابله با دشمن منظم فرامنطقه ای است.

اما رزمایش هایی که نیروی زمینی در قرارگاه های ده گانه خود به صورت قرارگاهی اجرا می کند، غالباً رزمایش هایی هستند که به منظور مقابله با گروهک های تروریستی برگزار می شوند و در آنها از یگان های تحت امر همان قرارگاه استفاده می شود.

اجرای ترکیبی سناریوهای دفاعی و امنیتی در رزمایش اقتدار نیروی زمینی سپاه، نشان داد که سپاه برای مقابله با هرگونه تهدیدی در منطقه شمال غرب کشور آماده است و پیش بینی هرگونه تهدیدی در این منطقه را کرده است.

اما یکی دیگر از دلایل برگزاری این رزمایش را می توان تلاش رژیم صهیونیستی برای گسترش پایگاه های خود در برخی کشورهای همسایه ایران در شمال غرب کشور دانست. در سال های اخیر رژیم صهیونیستی روابط گسترده ای را با برخی کشورهای منطقه از جمله همسایگان جنوبی و شمالی ایران برقرار کرده است و در همین راستا تلاش می کند حضور نظامی و امنیتی خود را در جدار مرزهای ایران گسترش دهد، موضوعی که عضویت این رژیم در سنتکام و امکان شرکت در رزمایش های مشترک با کشورهای منطقه آن را تقویت می کند.

پهپاد پر سه زن انتحاری معراج 512 یکی از دستاوردهای سپاه در رزمایش اقتدار بود در جریان جنگ قره باغ رژیم صهیونیستی نمونه مشابه همین پهپاد را در اختیار ارتش آذربایجان گذاشته بود.

اما مسئولان نظامی کشورمان بارها اعلام کرده اند که اجازه شکل گیری هیچ گونه کانون تهدیدی در جدار مرزهای کشورمان با کشورهای همسایه را نمی دهند و در صورتی که از پایگاه های موجود در کشورهای منطقه تهدیدی علیه ایران شکل بگیرد، نیروهای مسلح کشورمان تهدیدات را در مبدأ خود نابود خواهند کرد. نمونه عینی این سیاست را می توان در انهدام مرکز جاسوسی موساد مستقر در اربیل و همچنین انهدام مقرهای تروریست های تجزیه طلب در اقلیم کردستان عراق دید.

همزمان با اجرای رزمایش نیروی زمینی سپاه، حسین امیرعبداللہیان وزیر امور خارجه کشورمان با سفر به ارمنستان کنسولگری ایران در شهر قاپان را افتتاح کرد. این شهر محلی است که گذرگاه راهبردی گریس - قاپان از آن عبور می کند و یکی از مهمترین گذرگاه های تجاری از ایران به سمت اروپا را شکل می دهد. این همزمانی اقدامات دفاعی و سیاسی گویای سیاست هماهنگ میدان و دیپلماسی در دولت سیزدهم است، سیاست خوبی که در صورت استمرار می تواند بیش از پیش موجب حفظ منافع و امنیت ملی شود.